

Llocs, fets i gent

El Modernisme

El Modernisme és un moviment artístic i literari de l'Europa occidental, amb característiques diferenciades a cada país, que es desenvolupà al final del segle XIX i al principi del segle XX, caracteritzat per la voluntat de modernitat, de canvi de la societat a través de l'art o de veure l'art com un refugi.

El principal canal difusor del Modernisme a Mallorca va ser Barcelona. Sobretot va tenir incidència en l'arquitectura i majoritàriament va afectar la decoració de façanes. L'estil modernista es caracteritza pel predomini de la corba sobre la recta, la riquesa i el detallisme de la decoració, l'ús freqüent de motius vegetals, el gust per la asimetria, l'esteticisme refinat i el dinamisme de les formes.

En aquest número de *Coneguem-nos millor* us farem un recorregut ràpid pels principals edificis modernistes del centre de Palma.

La Palma modernista

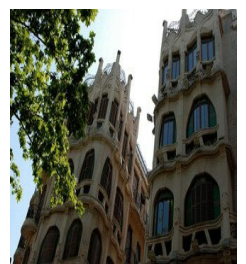
Grand Hôtel. Situat a la plaça de Weyler, 33, davant la plaça del Mercat, és la primera mostra important del Modernisme a l'illa i l'establiment que marca l'inici del turisme a Mallorca. L'edifici va ser construït entre 1901 i 1903 pel català Lluís Domènech i Montaner (1850-1923), autor també del Palau de la Música Catalana.

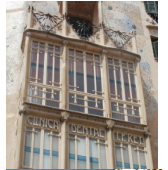
Forn des Teatre. Es troba just davant el Grand Hôtel i al costat del Teatre Principal, a mà dreta. És una obra anònima de principi del segle XX i una mostra de l'aplicació del Modernisme a la decoració exterior d'un comerç.

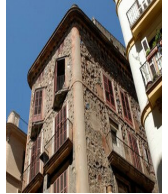
Can Casasayas i antiga Pensió Menorquina. Edificis simètrics, separats pel carrer de Jaume Santacília (sobre el qual s'havia previst un pas voladís que unís els dos edificis que no s'arribà a construir mai), que es troben molt a prop del Forn des Teatre, a la dreta, a la plaça del Mercat, als números 13 i 14. Es varen construir entre 1908 i 1911. El projecte és de Francesc Roca, el qual va dirigir les obres en una primera fase, però s'acabaren sota la direcció de Guillem Reynés. Estan catalogats pel Consell de Mallorca com a Bé d'Interès Cultural.

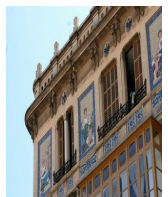
Can Rei o Can Forteza Rey. L'immoble, situat al carrer de Colom, data de 1910. Destaquen no només els elements modernistes de la façana, sinó també la iconografia de les figures que l'adornen: figuracions monstruoses que corresponen a un cap de drac i a un rostre d'aparença humana.

Taller de Forteza Rey. Forteza Rey fou un argenter molt vinculat al moviment modernista, impressionat per les idees de Gaudí. L'any 1906 va dissenyar una reforma decorativa de la façana del seu taller, que ocupa una illeta de petites dimensions. Es tracta d'un edifici amb incrustacions de ceràmica, al pur estil de Gaudí, amb balconades amb forma d'angle tancat.

Can Barceló. Habitatge plurifamiliar de quatre plantes rematat per un terrat amb balustrada, situat a la plaça de Josep Maria Quadrado, 9. Aquest projecte de Bartomeu Ferrà es va construir entre 1901 i 1904 sobre el solar de l'antiga fàbrica de teixits de Bartomeu Barceló Mir.

Trencam tòpics

Hi ha una (falsa) percepció que el català és una llengua mancada de locucions, frases fetes i refranys. Generalment, es fa una comparativa d'urgència amb la llengua castellana, per arribar a aquesta idea. Però el català no presenta cap símptoma de feblesa en aquest punt. Només per oferir la idea que algú parla o actua amb sinceritat, amb contundència, sense disfressar la veritat... tenim una sèrie d'expressions ben corrents: *parlar sense embuts, no mossegar-se la llengua, tirar la cavalleria damunt, parlar clar i català, parlar clar i llampant, parlar sense segones intencions, no tenir pèls a la llengua, dir tal com sona, anar al gra, tirar pel dret, fer una cosa sense encomanar-se a Déu ni al diable...*

Reuniu-vos i provau de fer una llista de totes les frases fetes i refranys que sabeu. Usau-les i donau-les a conèixer als altres!